

Cauza C-118/20**Cerere de decizie preliminară****Data depunerii:**

3 martie 2020

Instanța de trimitere:

Verwaltungsgerichtshof (Austria)

Data deciziei de trimitere:

13 februarie 2020

Recurentă:

JY

Autoritate pârâtă: Wiener Landesregierung

Verwaltungsgerichtshof

EU 2020/0001-1
(Ra
2018/01/0159)
13 februarie 2020

Verwaltungsgerichtshof [Curtea Administrativă] [*omissis*], pronunțându-se cu privire la recursul formulat de JY la W [*omissis*] împotriva hotărârii Verwaltungsgericht Wien [Tribunalul Administrativ din Viena] din 23 ianuarie 2018 [*omissis*] privind cetățenia (autoritatea pârâtă în fața Verwaltungsgericht: Wiener Landesregierung [Guvernul Landului Viena]), a emis prezenta

O r d o n a n ț ă

Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele întrebări, în temeiul articolului 267 TFUE, în vederea pronunțării unei decizii preliminare:

1. Situația unei persoane fizice care, precum recurenta din litigiul principal, a renunțat la cetățenia unui singur stat membru al Uniunii Europene și, prin urmare, la cetățenia Uniunii, pentru a dobândi cetățenia unui alt stat membru în conformitate cu asigurarea privind acordarea cetățeniei celuilalt stat membru solicitate de ea și a cărei posibilitate de a redobândi cetățenia Uniunii este

înlăturată ulterior prin revocarea asigurării respective, ține, prin natura și prin consecințele acesteia, de dreptul Uniunii, astfel încât în cazul revocării asigurării privind acordarea cetățeniei este necesar să se respecte dreptul Uniunii?

În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare:

2. În cadrul deciziei referitoare la revocarea asigurării privind acordarea cetățeniei statului membru, autoritățile naționale competente, inclusiv, dacă este cazul, instanțele naționale, trebuie să stabilească dacă revocarea asigurării, care înlătură redobândirea cetățeniei Uniunii, este compatibilă cu principiul proporționalității în ceea ce privește consecințele asupra situației persoanei în cauză, din perspectiva dreptului Uniunii? [OR 2]

Motivare:

Situația de fapt și litigiul principal

- 1 Prin scrisoarea din 15 decembrie 2008, recurenta a solicitat acordarea cetățeniei austriece. La data respectivă, recurenta era resortisantă a Republicii Estonia și, prin urmare, cetățean al Uniunii.
- 2 Prin decizia Niederösterreichische Landesregierung [Guvernul Landului Austria Inferioară] din 11 martie 2014, în temeiul articolului 11a alineatul (4) punctul 2 coroborat cu articolul 20 și cu articolul 39 din Legea privind cetățenia din 1985 (denumită în continuare „StbG”), recurenta a obținut asigurarea privind acordarea cetățeniei austriece în cazul în care, în termen de doi ani, aceasta prezintă dovada renunțării la cetățenia fostului stat de origine (Republica Estonia).
- 3 Recurenta care, între timp, își mutase reședința principală la Viena, a prezentat în termen de doi ani certificatul emis de Republica Estonia conform căruia, prin decizia guvernului Republicii Estonia din 27 august 2015, recurtenței i-a fost aprobată renunțarea la cetățenia estoniană. De la data pierderii cetățeniei estoniene, aceasta este apatridă.
- 4 Prin decizia din 6 iulie 2017, Wiener Landesregierung [Guvernul Landului Viena] (denumit în continuare „autoritatea”) – devenit competent între timp – a revocat decizia Niederösterreichische Landesregierung [Guvernul Landului Austria Inferioară] din 11 martie 2014 în temeiul articolului 20 alineatul (2) din StbG și a respins cererea recurtenței de acordare a cetățeniei austriece în temeiul articolului 10 alineatul (1) punctul 6 din StbG.
- 5 În motivarea acestei decizii, autoritatea a arătat că recurenta nu ar mai îndeplini condițiile de acordare a cetățeniei, prevăzute la articolul 10 alineatul (1) punctul 6 din StbG, ținând seama de două contravenții grave săvârșite ulterior asigurării dobândirii cetățeniei austriece și având în vedere cele opt contravenții anterioare asigurării, care îi sunt imputabile.

- 6 Recurenta a introdus o acțiune la Verwaltungsgericht Wien (denumit în continuare „Verwaltungsgericht”) împotriva acestei decizii. **[OR 3]**
- 7 Prin hotărârea atacată în fața Verwaltungsgerichtshof, Verwaltungsgericht a respins această acțiune ca nefondată și a declarat că recursul formulat la Verwaltungsgerichtshof ar fi inadmisibil în temeiul articolului 133 alineatul (4) din B-VG.
- 8 În esență, în motivarea acestei decizii, Verwaltungsgericht a arătat că asigurarea privind acordarea cetățeniei austriece ar trebui revocată în temeiul articolului 20 alineatul (2) din StbG și atunci când un motiv de refuz ar interveni numai după prezentarea dovezii de renunțare la cetățenia anterioară, astfel cum este cazul, în mod concret, în lipsa condiției de acordare a cetățeniei, prevăzute la articolul 10 alineatul (1) punctul 6 din StbG. În cadrul examinării acestei condiții de acordare ar trebui să se ia în considerare conduita generală a solicitantului cetățeniei, în special, infracțiunile și contravențiile săvârșite de acesta. Elementul determinant ar fi aspectul dacă este vorba despre încălcări ale legislației care justifică concluzia că solicitantul cetățeniei ar încălca și în viitor dispoziții esențiale privind protecția împotriva pericolelor pentru viață, sănătate, siguranță, liniștea și ordinea publică sau pentru alte interese menționate la articolul 8 paragraful 2 din CEDO.
- 9 Ulterior asigurării privind acordarea cetățeniei austriece, recurenta ar fi fost sancționată, pe de o parte, în temeiul articolului 134 coroborat cu articolul 36 litera (e) din Legea din 1967 privind conducerea autovehiculelor (denumită în continuare „KFG”) ca urmare a neaplicării pe autovehicul a unui autocolant de inspecție conform dispozițiilor, o încălcare de natură să afecteze îndeplinirea dispozițiilor legislației privind circulația rutieră sau ale poliției rutiere într-un mod care să compromită protecția siguranței rutiere publice. Pe de altă parte, recurenta ar fi condus un autovehicul aflându-se în stare de ebrietate. Acest lucru ar constitui un comportament deosebit de periculos pentru siguranța altor participanți la trafic și ar trebui să fie considerat „o încălcare gravă a legii”. Aceste două contravenții împreună cu cele opt contravenții săvârșite în perioada cuprinsă între 2007 și 2013 nu ar mai permite să se prevadă o bună conduită în viitor. Șederea de lungă durată a recurentei în Austria și integrarea profesională și personală a acesteia nu ar fi de natură să permită un prognostic pozitiv pentru viitor cu privire la conduita sa generală **[OR 4]** în sensul articolului 10 alineatul (1) punctul 6 din StbG.

Hotărârea Curții din 2 martie 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, nu ar fi aplicabilă, întrucât, la data deciziei, recurenta ar fi deja apatridă și, prin urmare, nu ar mai fi cetățean al Uniunii.

În sfârșit, ar exista și „infracțiuni grave”, astfel încât revocarea asigurării și respingerea cererii recurentei de acordare a cetățeniei ar fi proporționale din perspectiva Convenției privind reducerea cazurilor de apatridie.

Astfel, condițiile de revocare a asigurării privind acordarea cetățeniei austriece prevăzute la articolul 20 alineatul (2) din StbG ar fi îndeplinite.

- 10 Prezentul recurs formulat în fața Verwaltungsgerichtshof este îndreptat împotriva acestei hotărâri. Autoritatea nu a depus un memoriu în răspuns în cadrul procedurii precontencioase inițiate de Verwaltungsgerichtshof.

Dispozițiile relevante de drept al Uniunii:

- 11 Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE”) are următorul cuprins:

„PARTEA A DOUA

NEDISCRIMINAREA ȘI CETĂȚENIA UNIUNII

[...]

Articolul 20

(ex-articolul 17 TCE)

(1) Se instituie cetățenia Uniunii. Este cetățean al Uniunii orice persoană care are cetățenia unui stat membru. Cetățenia Uniunii nu înlocuiește cetățenia națională, ci se adaugă la aceasta.

(2) Cetățenii Uniunii au drepturile și obligațiile prevăzute în tratate. Aceștia se bucură, printre altele, de:

(a) dreptul de liberă circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre;

[...] [OR 5]

(c) dreptul de a se bucura, pe teritoriul unei țări terțe în care statul membru al cărui resortisanți sunt nu este reprezentat, de protecție din partea autorităților diplomatice și consulare ale oricărui stat membru, în aceleași condiții ca și resortisanții acestui stat;

[...]”

Dispozițiile relevante din dreptul național

- 12 Legea austriacă din 1985 privind cetățenia, BGBl. nr. 311, în versiunea aplicabilă în prezenta cauză, BGBl. I nr. 136/2013 (StbG), are următorul cuprins:

„Acordarea cetățeniei

Articolul 10. (1) Cu excepția unor dispoziții contrare din prezenta lege federală, cetățenia poate fi acordată unui străin numai dacă

6. pe baza conduitei sale anterioare, garantează că are o atitudine pozitivă față de republică și că nu constituie un pericol pentru liniștea, ordinea și siguranța publică și nici pentru alte interese publice menționate la articolul 8 al doilea paragraf din CEDO;

[...]

(3) Cetățenia nu poate fi acordată unui străin care are o cetățenie străină dacă

1. acesta omite efectuarea acțiunilor necesare pentru renunțarea la cetățenia sa anterioară, deși aceste acțiuni sunt posibile și rezonabile pentru străin sau

[omissis]

Articolul 20. (1) Pentru acordarea cetățeniei, este necesar ca străinului să îi fie furnizată mai întâi o asigurare, cu condiția ca acesta să dovedească, în termen de doi ani, că a renunțat la cetățenia fostului său stat de origine dacă străinul

1. nu este apatrid;
  2. [...] și **[OR 6]**
  3. această asigurare îi permite sau i-ar putea permite să renunțe la cetățenia fostului său stat de origine.
- (2) Asigurarea trebuie revocată dacă străinul nu mai îndeplinește chiar și numai una dintre condițiile necesare pentru acordarea cetățeniei, cu excepția articolului 10 alineatul (1) punctul 7 [neaplicabil în speță].

(3) Cetățenia a cărei acordare a fost asigurată trebuie acordată de îndată ce străinul

1. a renunțat la cetățenia fostului său stat de origine sau
2. prezintă dovezi că nu a fost posibil sau rezonabil să se aștepte ca acesta să efectueze acțiunile necesare pentru renunțarea la fosta sa cetățenie.

[omissis]

[...]”

Cu privire la dreptul de a adresa o întrebare cu titlu preliminar

- 13 Verwaltungsgerichtshof este o instanță în sensul articolului 267 TFUE, ale cărei hotărâri nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern.

- 14 Verwaltungsverfahrenshof consideră că soluționarea recursului în discuție depinde într-o mare măsură de răspunsul la întrebările privind interpretarea dreptului Uniunii formulate în cererea de decizie preliminară și analizate în mod detaliat în continuare.

Explicații privind întrebările preliminare

Observație introductivă

- 15 Legislația austriacă privind cetățenia se întemeiază pe principiul de drept al evitării, în măsura posibilului, a cetățeniei multiple. În scopul punerii în aplicare a acestui obiectiv servește, de exemplu, dispoziția prevăzută la articolul 10 alineatul (3) punctul 1 din StbG potrivit căreia cetățenia nu poate fi acordată unui străin care [OR 7] are o cetățenie străină dacă acesta omite efectuarea acțiunilor necesare pentru renunțarea la cetățenia sa anterioară, deși aceste acțiuni sunt posibile și rezonabile pentru străin. În scopul evitării apatridiei, diferite sisteme juridice externe nu permit, într-o primă etapă, renunțarea la cetățenia lor. Pe de altă parte, ele nu impun în acest scop mai întâi dobândirea celeilalte cetățenii (în speță, cetățenia austriacă), ci se limitează uneori la asigurarea acesteia. Pentru a permite renunțarea și în astfel de cazuri, StbG prevede la articolul 20 asigurarea privind acordarea cetățeniei [omissis].
- 16 Prezenta cauză se caracterizează prin particularitatea că, ulterior asigurării privind acordarea cetățeniei austriece, recurenta a renunțat la cetățenia sa estoniană și, prin urmare, la cetățenia Uniunii, iar asigurarea a fost apoi revocată.
- 17 Asigurarea privind acordarea cetățeniei în temeiul articolului 20 alineatul (1) din StbG presupune ca străinul – pe lângă renunțarea la cetățenia anterioară în termen de doi ani – să îndeplinească toate condițiile de acordare. Prin urmare, aceasta conferă un drept condiționat la acordare numai prin furnizarea dovezii de renunțare la cetățenia străină [omissis]. Totuși, în temeiul articolului 20 alineatul (2) din StbG, în pofida acestui drept condiționat preexistent la acordarea cetățeniei, asigurarea trebuie să fie revocată dacă străinul nu mai îndeplinește chiar și numai o condiție necesară pentru acordarea cetățeniei [omissis].
- 18 În temeiul articolului 10 alineatul (1) punctul 6 din StbG, potrivit unei jurisprudențe constante a Verwaltungsverfahrenshof, trebuie să se ia în considerare conduita generală a solicitantului cetățeniei, în special încălcările săvârșite de acesta. Elementul determinant este aspectul dacă este vorba despre încălcări ale legislației care justifică concluzia [OR 8] că solicitantul cetățeniei ar încălca și în viitor dispoziții esențiale privind protecția împotriva pericolelor pentru viață, sănătate, siguranță, liniștea și ordinea publică sau pentru alte interese menționate la articolul 8 al doilea paragraf din CEDO. Atitudinea – eventual negativă – a persoanei în cauză față de legile adoptate în scopul prevenirii unor asemenea pericole se reflectă în natura, gravitatea și frecvența unor astfel de încălcări [omissis].

- 19 [omissis] [considerații cu privire la jurisprudența Curții Constituționale austriece]
- 20 Neaplicarea pe autovehicul a unui autocolant de inspecție conform dispozițiilor constituie, *per se*, o încălcare gravă a normelor de protecție destinate ordinii și siguranței circulației, care este de natură să afecteze îndeplinirea dispozițiilor legislației privind circulația rutieră sau ale poliției rutiere, într-un mod care să compromită protecția siguranței rutiere publice [omissis].
- 21 De asemenea, potrivit jurisprudenței Verwaltungsgerichtshof, conducerea unui autovehicul în stare de ebrietate trebuie calificată drept încălcare gravă a normelor destinate protecției ordinii și siguranței rutiere, astfel încât numai aceasta poate constitui temeiul pentru neîndeplinirea condiției de acordare prevăzute la articolul 10 alineatul (1) punctul 6 din StbG, fără ca gradul de alcoolemie să fie determinant [omissis]. **[OR 9]**
- 22 Prognosticul de risc efectuat de Verwaltungsgericht nu poate fi contestat în special în ceea ce privește contravențiile săvârșite de recurentă în speță, ulterior asigurării privind acordarea cetățeniei, precum și contravențiile săvârșite deja anterior. În această privință, trebuie să se țină seama de faptul că acordarea cetățeniei ar trebui să constituie finalul integrării (reușite) a străinului în Austria [omissis]. În recursul său, recurenta nu poate demonstra nimic împotriva prezentei aprecieri individuale. Astfel, potrivit dreptului național, nu este necesară opoziția față de acceptarea condițiilor de revocare a asigurării privind acordarea cetățeniei și de respingere a cererii de acordare a cetățeniei austriece în temeiul articolului 10 alineatul (1) punctul 6 din StbG.

Cu privire la prima întrebare

- 23 În esență, recurenta susține opinia juridică potrivit căreia revocarea asigurării privind acordarea cetățeniei austriece după prezentarea dovezii de renunțare la cetățenia estoniană în temeiul articolului 20 alineatul (2) din StbG ar ține, ca înlăturare a dreptului condiționat la redobândirea cetățeniei Uniunii, prin natura și prin consecințele acesteia, de dreptul Uniunii. În conformitate cu Hotărârea Curții din 2 martie 2010, *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104, o asemenea revocare ar presupune examinarea proporționalității consecințelor pierderii subsecvente a dreptului condiționat la redobândirea cetățeniei Uniunii. Această obligație nu ar fi fost respectată nici de autoritate, nici de Verwaltungsgericht.
- 24 În schimb, Verwaltungsgericht a respins aplicabilitatea Hotărârii Curții pronunțate în cauza *Rottmann*, C-135/08, întrucât aceasta ar fi avut ca obiect pierderea cetățeniei Uniunii, în timp ce recurenta, la data deciziei privind revocarea asigurării, nu ar mai fi fost cetățean al Uniunii. **[OR 10]**
- 25 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, „definirea condițiilor de dobândire și de pierdere a cetățeniei intră, în conformitate cu dreptul internațional, în competența fiecărui stat membru”. Cu toate acestea, faptul că „o materie ține de competența statelor membre” nu împiedică „faptul că, în situații care intră sub

- incidența dreptului Uniunii, normele naționale în cauză trebuie să respecte acest din urmă drept” (a se vedea Hotărârea Curții din 12 martie 2019, *Tjebbes și alții*, C-221/17, EU:C:2019:189, punctul 30, care face trimitere la Hotărârea Curții din 2 martie 2010, *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104, punctele 39 și 41 și jurisprudența citată).
- 26 „Or, articolul 20 TFUE conferă oricărei persoane care deține cetățenia unui stat membru statutul de cetățean al Uniunii, care are vocația, potrivit unei jurisprudențe constante [a Curții], de a fi statutul fundamental al resortisanților statelor membre. Prin urmare, situația unor cetățene ale Uniunii, care [...] au cetățenia doar a unui singur stat membru și care, prin pierderea acestei cetățenii, se confruntă cu pierderea statutului conferit de articolul 20 TFUE, precum și a drepturilor care îi sunt aferente, ține, prin natura și prin consecințele acesteia, de dreptul Uniunii. Astfel, statele membre trebuie, în exercitarea competenței lor în materie de cetățenie, să respecte dreptul Uniunii” (a se vedea Hotărârea Curții din 12 martie 2019, *Tjebbes și alții*, C-221/17, EU:C:2019:189, punctele 31 și 32, care face trimitere la Hotărârea Curții din 2 martie 2010, *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104, punctele 42 și 45 și jurisprudența citată).
- 27 Acest aspect a fost recunoscut de Curte în ceea ce privește pierderea cetățeniei Uniunii, mai precis, a unei cetățenii a unui stat membru dobândite prin naturalizare, prin retragerea naturalizării (a se vedea Hotărârea Curții din 2 martie 2010, *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104), precum și în ceea ce privește pierderea de plin drept a cetățeniei unui stat membru (a se vedea Hotărârea Curții din 12 martie 2019, *Tjebbes și alții*, C-221/17, EU:C:2019:189) în cazul persoanelor care nu au și cetățenia unui alt stat membru. Potrivit acestei jurisprudențe a Curții, articolul 20 TFUE nu se opune pierderii cetățeniei unui stat membru prin retragerea naturalizării atunci când aceasta a fost obținută în mod fraudulos sau de plin [OR 11] drept, atunci când autoritățile naționale, eventual instanțele naționale examinează din perspectiva dreptului Uniunii, sub aspectul compatibilității cu principiul proporționalității, consecințele acestei pierderi asupra situației persoanelor în cauză și, dacă este cazul, asupra celei a membrilor de familie ai acestora.
- 28 În speță, în temeiul articolului 20 alineatul (1) din StbG, autoritatea a asigurat mai întâi recurenta, pe baza cererii sale de acordare a cetățeniei austriece, cu privire la această acordare, cu condiția ca, în termen de doi ani, recurenta să prezinte dovada renunțării la cetățenia estoniană.
- 29 Prin intermediul acestei asigurări, recurenta a dobândit doar un drept condiționat la acordarea cetățeniei, prin prezentarea în timp util a dovezii renunțării la cetățenia estoniană [omissis].
- 30 Pe baza asigurării, recurenta care nu avea cetățenia altui stat membru, a renunțat din proprie inițiativă la cetățenia estoniană. Astfel, aceasta a renunțat din proprie inițiativă la cetățenia Uniunii pentru ca, în conformitate cu asigurarea din partea

autorității, după prezentarea dovezii de renunțare, să dobândească cetățenia austriacă și să redobândească cetățenia asociată a Uniunii.

- 31 [omissis] [text redundant]
- 32 Pentru examinarea hotărârii unui tribunal administrativ de către Verwaltungsgerichtshof este determinantă întotdeauna situația de fapt și de drept existentă la data pronunțării deciziei atacate [omissis] [OR 12] [omissis]. Prin urmare, este necesar ca Verwaltungsgerichtshof să pornească de la premisa că la data relevantă a revocării asigurării, recurenta nu era cetățean al Uniunii.
- 33 Particularitatea procedurii rezidă, așadar, în faptul că la data revocării, recurenta nu mai era cetățean al Uniunii. Spre deosebire de jurisprudența Curții sus-menționată referitoare la cauzele *Rottmann*, C-135/08, și *Tjebbes și alții*, C-221/17, pierderea cetățeniei Uniunii nu este, așadar, legată de decizia în litigiu. Dimpotrivă, prin revocarea asigurării, însoțită de respingerea cererii acesteia de acordare a cetățeniei austriece, recurenta pierde dreptul condiționat obținut la redobândirea cetățeniei Uniunii la care a renunțat deja anterior din proprie inițiativă.
- 34 Se ridică problema dacă această situație ține, prin natura și prin consecințele sale, de dreptul Uniunii și dacă, în cazul unei astfel de decizii, autoritatea trebuie să respecte dreptul Uniunii, chiar dacă la data relevantă a deciziei privind revocarea asigurării, recurenta nu mai era cetățean al Uniunii, iar decizia în litigiu nu implică pierderea cetățeniei Uniunii, ci înlăturarea dreptului condiționat la redobândirea cetățeniei Uniunii la care a renunțat anterior din proprie inițiativă.
- 35 Curtea a considerat esențial pentru aplicabilitatea dreptului Uniunii faptul că cetățeniei Uniunii „prin pierderea acestei cetățenii, se confruntă cu pierderea statutului conferit de articolul 20 TFUE, precum și a drepturilor care îi sunt aferente” (a se vedea Hotărârea Curții din 12 martie 2019, *Tjebbes și alții*, C-221/17, EU:C:2019:189, punctul 32). Astfel cum a sintetizat avocatul general în cauza *Tjebbes și alții*, în acest caz era vorba despre „o situație care poate determina pierderea acestui statut” sau despre pierderea cetățeniei Uniunii (a se vedea Concluziile prezentate la 12 iulie 2018, *Tjebbes și alții*, C-221/17, punctul 28, respectiv punctul 44). Astfel, în conformitate cu o jurisprudență constantă a Curții, „statutul de cetățean al Uniunii are vocația de a fi statutul fundamental al resortisanților statelor membre” (a se vedea Hotărârea Curții din 13 iunie 2019, C-22/18, *TopFit și Biffi*, ECLI:EU:C:2019:497, punctul 28). [OR 13]
- 36 Prin urmare, Curtea a constatat următoarele: „Rezerva potrivit căreia este necesar să se respecte dreptul Uniunii nu aduce atingere principiului de drept internațional recunoscut deja de Curte [...], potrivit căruia statele membre sunt competente să definească condițiile de dobândire și de pierdere a cetățeniei, ci consacără principiul conform căruia, atunci când este vorba despre cetățeni ai Uniunii, exercitarea acestei competențe, în măsura în care aduce atingere drepturilor conferite și protejate de ordinea juridică a Uniunii, cum este în special situația

unei decizii de retragere a naturalizării precum cea în cauză în acțiunea principală, poate fi supusă unui control jurisdicțional efectuat din perspectiva dreptului Uniunii” (a se vedea Hotărârea Curții din 2 martie 2010, *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104, punctul 48). Procedând astfel, Curtea a subliniat că respectarea dreptului Uniunii se impune numai „atunci când este vorba despre cetățeni ai Uniunii”.

- 37 [omissis] [redundant]. La data relevantă a deciziei de revocare a asigurării, recurenta nu mai era resortisantă a unui stat membru al Uniunii Europene și, prin urmare, nici cetățean al Uniunii. Potrivit Verwaltungsgerichtshof, acest aspect militează în favoarea tezei potrivit căreia situația din speță – în conformitate și cu opinia Verwaltungsgericht – nu intră sub incidența dreptului Uniunii.

Cu privire la a doua întrebare

- 38 În cazul în care Curtea răspunde afirmativ la prima întrebare, Verwaltungsgerichtshof ridică în continuare problema dacă aceasta implică faptul că, în cazul acestei decizii, autoritățile și instanțele naționale trebuie să examineze, în sensul jurisprudenței Curții, dacă revocarea asigurării, care înlătură redobândirea cetățeniei Uniunii, este compatibilă cu principiul proporționalității în ceea ce privește consecințele asupra situației persoanei în cauză, din perspectiva dreptului Uniunii.
- 39 În ceea ce privește pierderea cetățeniei unui stat membru care determină pierderea cetățeniei Uniunii, Curtea impune în jurisprudența sa [**OR 14**] (a se vedea Hotărârea Curții din 2 martie 2010, *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104, și Hotărârea Curții din 12 martie 2019, *Tjebbes și alții*, C-221/17, EU:C:2019:189) o examinare corespunzătoare a proporționalității. Potrivit acestei jurisprudențe, o asemenea examinare impune o apreciere a situației individuale a persoanei respective, precum și a celei a familiei sale pentru a determina dacă pierderea are consecințe care ar afecta în mod disproporționat, în raport cu obiectivul urmărit de legiuitorul național, dezvoltarea normală a vieții sale de familie și profesionale, din perspectiva dreptului Uniunii. Astfel de consecințe nu pot fi ipotetice sau eventuale (*Tjebbes și alții*, C-221/17, EU:C:2019:189, punctul 44).
- 40 În măsura în care Curtea obligă autoritățile și instanțele naționale să respecte dreptul Uniunii inclusiv în privința unei decizii precum cea în discuție în litigiul principal, este evident, așadar, ca Verwaltungsgerichtshof să impună o examinare a proporționalității din perspectiva dreptului Uniunii, astfel cum este descris mai sus.
- 41 În acest context, Verwaltungsgerichtshof ridică problema dacă pentru proporționalitate, din perspectiva dreptului Uniunii, poate fi decisiv numai faptul că persoana fizică a renunțat la cetățenia Uniunii și anulează astfel, din proprie inițiativă, „raportul special de solidaritate și de loialitate dintre [...] [statul membru] și resortisanții săi, precum și reciprocitatea drepturilor și a obligațiilor

care constituie fundamentul legăturii de cetățenie” (a se vedea Hotărârea Curții din 12 martie 2019, *Tjebbes și alții*, EU:C:2019:189, punctul 33).

Relevanța pentru prezenta procedură

- 42 [omissis] [redundant]
- 43 Chiar dacă Verwaltungsgericht a examinat proporționalitatea revocării în legătură cu apatridia recurentei luând în considerare [OR 15] Convenția privind reducerea cazurilor de apatridie și a confirmat proporționalitatea ținând seama de încălcările săvârșite de recurentă, Verwaltungsgericht nu a efectuat totuși o examinare a proporționalității în ceea ce privește consecințele revocării asupra situației persoanei în cauză și, dacă este cazul, asupra celei a membrilor familiei sale din perspectiva dreptului Uniunii, întrucât acesta a refuzat aplicabilitatea jurisprudenței menționate a Curții.
- 44 Prin urmare, elucidarea întrebărilor preliminare este relevantă din punct de vedere juridic pentru soluționarea procedurii de recurs pendente în fața Verwaltungsgerichtshof.

Concluzie

- 45 Întrucât aplicarea dreptului Uniunii și interpretarea acestuia nu se impun cu evidență, astfel încât nu lasă loc unei îndoieli rezonabile (a se vedea Hotărârea Curții din 6 octombrie 1982 pronunțată în cauza *Srl C.I.L.F.I.T. și alții*, C-283/81, EU:C: 1982:335), întrebările menționate la început sunt adresate Curții, prin cererea de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE.

Viena, 13 februarie 2020